Årsrapport 2017

SmartCity Bærum

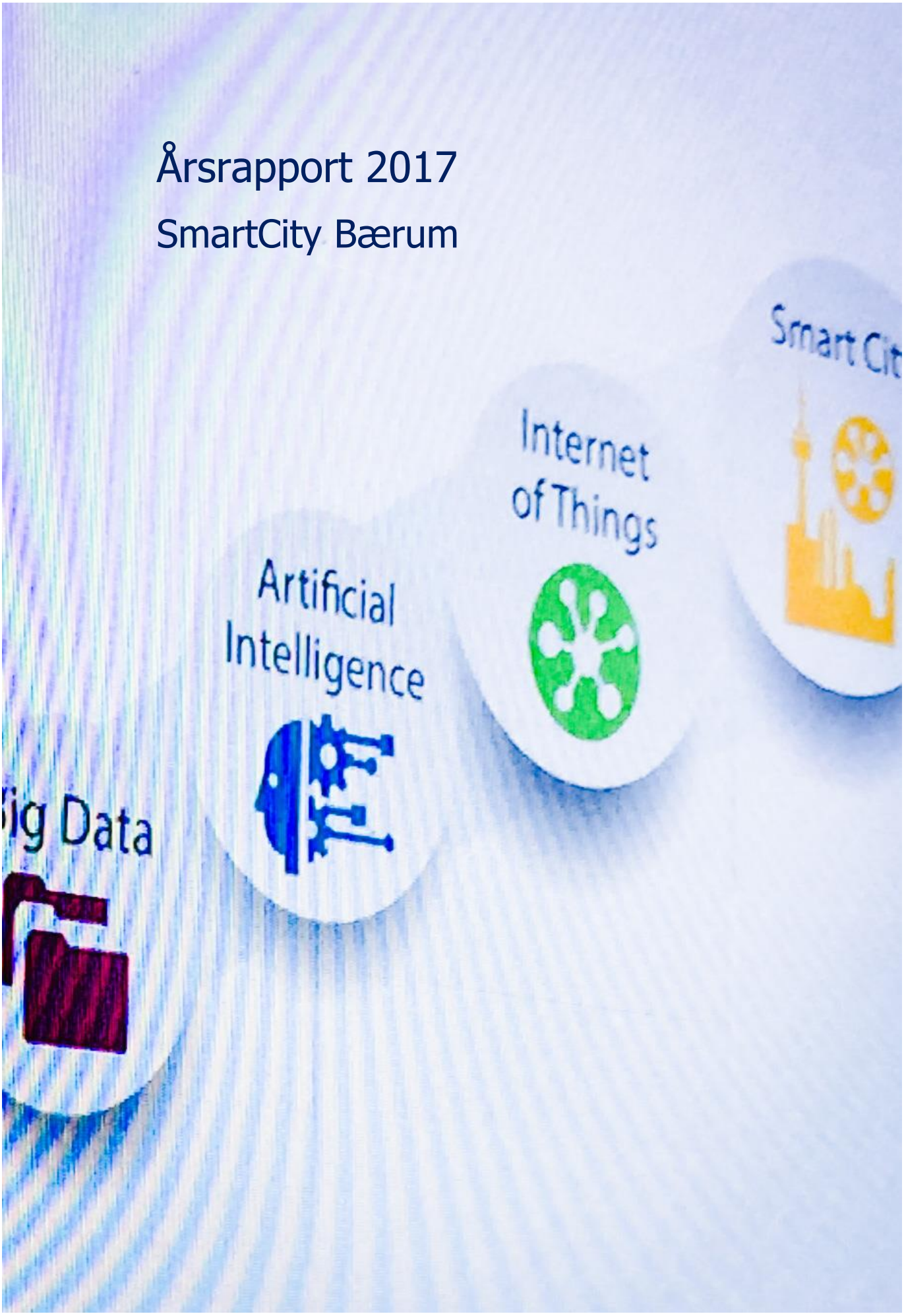

Innhold

1 **Organisering** ... 3
1.1 Styret i SmartCity Bærum ... 3
1.2 Medlemmer ... 3
2 **Prosjekter 2017** ... 4
2.1 Utvikling av kommunens klimastrategi ... 4
2.1.1 Klimaverksted for næringslivet ... 4
2.2 Teknologi reduserer bilkjøring ... 4
2.3 SmartBike – Elsykkel utlån til bedrifter i Bærum ... 5
2.4 Mobilitetsuken 2017 ... 5
2.5 Sykle til jobben - aksjonen 2017 ... 6
3 **Nasjonalt og internasjonalt samarbeid, forskning og utvikling** ... 6
3.1 Smarte byer Norge (Norwegian Smart Cities) ... 6
3.2 Nordic Smart City Network ... 7
3.3 Smart Mobility Suburbs ... 8
3.4 Baden Wurtemberg besøker Bærum ... 8
3.5 SmartCity Expo Barcelona ... 8
4 **Konferanser og seminarer** ... 9
4.1 Satsning på hydrogenstasjoner - drosjeeiere ... 9
4.2 Byutviklingsseminar Sandvika 31. mai ... 9
4.3 Frokostmøte - Teknologi for velferd ... 9
4.4 Frokostseminar - Digital skole - fremtidens kompetanse ... 9
4.5 Frokostseminar - Nye Sandvika - en attraktiv, bærekraftig og smart by! ... 10
4.6 Nullutslippsbyen - Case Fornebu ... 10
4.7 Klimasmart næringsliv – er det mulig? ... 10
4.8 Møller Bil konferansen 2017 ... 10
4.9 Bærums-konferansen 2017 ... 10
5 **Futurebuilt** ... 11
5.1 Organisering ... 11
5.2 Futurebuiltprosjekter ... 11
5.3 Eikeli skole ... 11
5.4 Sykkelhoteller i Bærum – Kolsås og Østerås ... 12
5.5 Kommende prosjekter ... 12
6 **Ny strategi for SmartCity Bærum i 2018** ... 13

1 Organisering

1.1 Styret i SmartCity Bærum

Styret har i 2017 bestått av:

- Arthur Wøhni, Bærum kommune (styreleder)
- Kristine Beitland, Microsoft
- Lars Angell Jørgensen, Accenture
- Ane Marie Haug Mjaaseth, Bærum Næringsråd
- Dag Christer Øverland, Entra
- Lars Hovind, IBM
- Anders Nohre Walldèn, Asplan Viak
- Anne Beate Tangen, Kommunal og moderniseringsdepartementet (observatør)
- Unni Larsen, Daglig leder

1.2 Medlemmer

Medlemmer Medlemsmassen er relativt stabil, med noen flere bedrifter som har meldt seg på, og organisasjoner som Virke og NHO har gått ut. Det er ikke arbeidet aktivt med å innhente nye medlemmer. Medlemsantallet er var på rundt 30 i slutten av 2017.

2 Prosjekter 2017

2.1 Utvikling av kommunens klimastrategi

Arbeidet i SmartCity Bærum i 2017 har vært preget av utviklingen av kommunens klimastrategi. Næringslivet har hatt en viktig rolle i utviklingen av strategien gjennom deltakelse og innspill i medvirkningsprosessene «Klimaverksted på Fornebu».

2.1.1 Klimaverksted for næringslivet

Tirsdag 4. april var over 130 representanter fra næringslivet, politikere og kommunens administrasjon samlet på Fornebu for å arbeide frem konkrete tiltak for å skape klimaklok næringsutvikling i kommunen. Med bakgrunn i Klimapanelets råd var temaet hvordan næringslivet kan bidra til utvikling av en klimaklok kommune.

Flere av innspillene ble ivaretatt i handlingsplanen til Klimastrategien, herunder:

- Mobility on Demand – Arbeidsreiser (Samkjøring – Bildeling – Sykkeldeling)
- Utslippsfri varetransport
- Living Lab – 10 familier skal leve uten bil i 100 dager
- Selvkjørende transport
- Utslippsfri byggeplass

Les mer på:https://smartcitybaerum.net/2017/02/20/klimaverksted/

2.2 Teknologi reduserer bilkjøring

Stabæk Fotball, Ruter og Bærum kommune har i samarbeid utviklet en pilotordning som vil redusere bilbruk i forbindelse med henting fra Stabæks akademitreninger.
Prosjektet er initiert av Stabæk gjennom SmartCity Bærum, og er tilknyttet kommunens Klimaklok arbeid.

Fra https://smartcitybaerum.net/2017/12/11/teknologi-reduserer-bilkjoring-fra-fotballtrening/>

2.3 SmartBike – Elsykkel utlån til bedrifter i Bærum

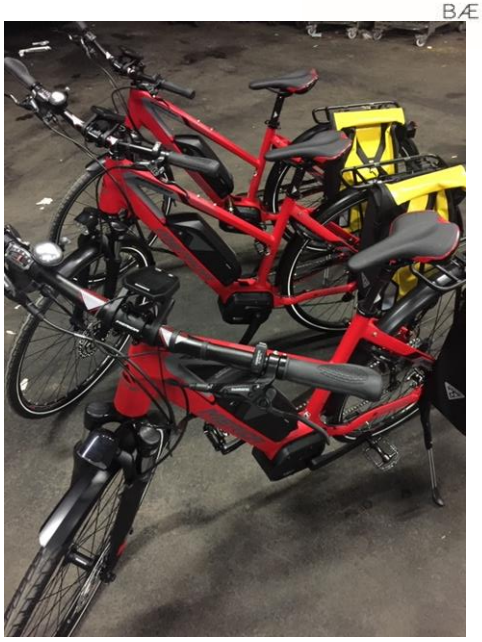

SmartBike Bærum er en elsykkel-pool der ansatte i bærumsbedrifter gratis kan låne en elsykkel i 14 dager. Det er smart å sykle, for miljøet og for folkehelsen. Prosjektet SmartBike Bærum vil se flere som velger sykkel foran bil til og fra jobb, og som transportsyklister i fritiden. Kommunen har anskaffet ti elsykler og to lastesykler. Bedrifter i Bærum kan melde seg på for 14 dagers utprøving. Brukerne kan disponere dem hele perioden eller noen dager. Sykkelen kan disponeres hele døgnet og i helger.

Les mer på:
https://smartcitybaerum.net/2017/06/12/smartbike-baerum/

2.4 Mobilitetsuken 2017

Står din bil parkert mye av tiden – og samler løv (og støv) ? – kanskje behovet for transport kan løses på nye måter?

Dette var budskapet i vinduene på denne bilen som kommunens program Klimaklok og SmartCity Bærum har parkert foran Samson på torget på Bekkestua under mobilitetsuken 2017.

SmartCity Bærum samarbeidspartnere presentere bildeleordning, bilpool og samkjøringsløsninger på Bekkestua fredag 22. september mellom kl. 14-16. Arrangementet på Bekkestua er et av flere arrangement som gjennomføres i Bærum i forbindelse med Europeisk mobilitetsuke . Temaet var Miljøvennlig, smart og felles transport.

Fra https://smartcitybaerum.net/2017/09/21/besok-bekkestua-i-mobilitetsuken/>

2.5 Sykle til jobben - aksjonen 2017

Bærum kommune, Bedriftidretten og SmartCity Bærum samarbeidet om årets Sykle.til jobben aksjon 2017.

Resultatet var at flere Bærumsbedrifter enn noensinne deltok i aksjonen.Telenor, DNV GL, Aker og Asplan Viak var spesielt aktive både i planleggingen av aksjonen og under selve konkurransen.

Les mer på https://smartcitybaerum.net/2017/04/10/sykle-til-jobben-aksjonen-2017/>

3 Nasjonalt og internasjonalt samarbeid, forskning og utvikling

3.1 Smarte byer Norge (Norwegian Smart Cities)

Innovasjon Norge og KS tok initiativet til at de største byene i Norge etablerte et eget nettverk for de største byene i Norge. Formålet med nettverket er å akselerere utviklingen av smarte byer gjennom innovasjon og næringsutvikling.

Innovasjon og utvikling av bedre tjenester til innbyggerne og modeller for samarbeid mellom næringsliv er kjerneområder for arbeidet. Innovasjon Norges nettverk over hele Norge og globalt er sentralt i oppskalering av næringsutviklingspotensialet i nettverket.

Nettverket skal være en arena for konkret samarbeid mellom kommunene knyttet til områdene:

- Næringsutvikling
- Anskaffelser
- Pilotering/ testing
- Innovasjon /utvikling
- Internasjonalt samarbeid
- Innspill til nasjonale myndigheter
- Erfaringsutevksling

Medlemskap

Nettverket tar utgangspunkt i representanter fra kommunene i KS Storbynettverk: Tromsø, Trondheim, Bergen, Bærum, Oslo, Kristiansand og Stavanger. Andre mellomstore byer i Norge kan være aktuelle for nettverket. Nettverket er til for kommunene og eies av kommunene, men det er en forutsetning at relevante aktører som bedrifter, klynger, kunnskapsmiljøer, interesseorganisasjoner og andre aktuelle involveres i prosjekter og prosesser.

3.2 Nordic Smart City Network

Bærum signerte I 2017 et «Letter of Intent» for deltakelse i det nordiske Smart city- nettverket.

Dette nettverket omfatter flere nordiske byer, inkludert Oslo, København, Helsinki og Stockholm. Hensikten med prosjektet er i hovedsak knyttet til erfaringsutveksling og samarbeid/koordinering av felles prosjekter.

Key-words about Nordic Smart City Network

- Knowledge Sharing
- Collaboration
- Creating common standards for data
- Sharing different test-beds as there are many in the Nordic Region
- Coordinating innovation projects on e.g. mobility, citizen engagement, data intelligence etc.
- Sharing information about relevant companies to support projects and activities amongst Nordic cities
- Creating common proposals for Nordic and EU
- Creating a common Nordic Brand

In the future, the Nordic Cities Network could work as an entrance point to the Nordic Market.

3.3 Smart Mobility Suburbs

Prosjektet «Smart Mobility Suburbs» (SMS) er et tverrfaglig prosjekt, som undersøker betingelsene for energi-smarte mobilitetsløsninger i forstadsområder, knyttet til endring av
folks reisepraksiser og endringer i by- og regional planlegging. Prosjektet gjennomføres i perioden 2016-2021 og er finansiert av Norges forskningsråds program EnergiX. Prosjektet fokuserer på Osloregionen og særlig utviklingen av mini-byene Sandvika, Ski og Lillestrøm. Disse stedene er utpekt som regionale byer i Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen (vedtatt i 2016).

Ledelse og deltakelse

Prosjektet ledes av Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo v. professor Per Gunnar Røe. Partnerne er By- og regionforskningsinstituttet NIBR ved Høgskolen i Oslo og Akershus, og Transportøkonomisk institutt. Alle er tilknyttet CIENS forskningssenter for miljø og samfunn. Prosjektet innebærer et samarbeid og partnerskap med Bærum kommune (kontaktperson Unni Larsen), Ski kommune og Skedsmo kommune I tillegg følges prosjektet av et internasjonalt ekspertpanel. Prosjektet inkluderer også en gruppe masterstudenter i samfunnsgeografi (ved Universitetet i Oslo), som bidrar vesentlig med datainnsamling og analyser.

3.4 Baden Wurtemberg besøker Bærum

Bærums arbeid med klima, digitalisering og innovasjon får oppmerksomhet! Torsdag (18. januar 2018) fikk kommunen og SmartCity Bærum besøk av politikere, administrasjon og næringsliv fra Baden-Württemberg i Tyskland, blant annet transportminister Winfried Hermann og miljø-, klima- og energiminister Franz Untersteller.

Delegasjonen på rundt 60 deltakere møtte Bærum kommune og SmartCity Bærum-nettverket med fokus på Digitalisering, innovasjon og klimastrategi. Programmet ble utviklet i samarbeid med Innovasjon Norge Tyskland, Electric Mobility Norway og SmartCity Bærum.

Fra <https://smartcitybaerum.net/2018/01/23/baden-wurttemberg-besoker-baerum/

3.5 SmartCity Expo Barcelona

SmartCity Bærum deltok i 2017 sammen med Innovasjon Norge på europas største congress for smarte byer. SmartCity bidro med flere innlegg under flere side-events knyttet til Innovasjon Norge sine arrangementer.

4 Konferanser og seminarer

4.1 Satsning på hydrogenstasjoner - drosjeeiere

Bærum kommune hadde i 2017 Europas tetteste infrastruktur på hydrogen. Markedet innen bilbransjen er fortsatt umodent og det var et ønske om å øke informasjonen om mulige støtteordninger. Akershus fylkeskommune og Bærum kommune Klimaklok arrangerer sammen med SmartCity Bærum et informasjonsmøte om Akershus hydrogenstrategi og støtteordninger for drosjeeiere. Infrastruktur for hydrogen er etablert etablert i Bærum, og gjøre det derfor attraktivt å kunne bruke hydrogen som drivstoff i Asker og Bærum.

4.2 Byutviklingsseminar Sandvika 31. mai

Bærum Næringsråd og SmartCity Bærum arrangerte Byutviklingsseminar i Sandvika torsdag 31. mai.
Gårdeiere og Bærum kommune fortalte om planer og fremdrift. Her finner du foredragene om status Sandvika, smart gatebelysning, bilpool og et foredrag om «Den Nordiske Byen» av Sweco

Fra <https://smartcitybaerum.net/2018/05/28/byutviklingsseminar-sandvika/>

4.3 Frokostmøte - Teknologi for velferd

IBM, Bærum næringsråd og SmartCity Bærum inviterer til frokostmøte fredag 27. april - temaet var helse og teknologi

4.4 Frokostseminar - Digital skole - fremtidens kompetanse

Bærum Næringsråd, Bærum kommune og SmartCity Bærum inviterte til frokostmøte om Bærumsskolen. Hva er næringslivets behov, og hvordan rigger kommunen for å bidra til næringslivets kompetansebehov i dag og i fremtiden?
Dato: 8. desember

Fra <https://smartcitybaerum.net/2017/11/28/frokostseminar-digital-skole-fremtidens-kompetanse-8-desember/>

4.5 Frokostseminar - Nye Sandvika - en attraktiv, bærekraftig og smart by!

Bærum næringsråd og SmartCity Bærum inviterte til frokostseminar om fremtidens Sandvika. Innledere var ordfører Lisbeth hammer Krog, Kommunalsjef Jannike Hovland, prosjektdirektør Johan Steffensen, Futurebuilt og Asplan Viak, i tillegg til korte innspill fra 3 Sandvika-bedrifter.

4.6 Nullutslippsbyen - Case Fornebu

FUTUREBUILT i samarbeid med Smartcity Bærum arrangerer halvdagsseminaret *Nullutslippsbyen – case Fornebu*, hvor vi viser hvordan forslaget fra Bærums klimapanel om et utslippsfritt Fornebu i løpet av de neste 10 årene kan omsettes til harde fakta på bakken. 9.juni 2017

Fra <https://smartcitybaerum.net/2017/05/16/nullutslippsbyen-case-fornebu/>

4.7 Klimasmart næringsliv – er det mulig?

Fredag 10.februar 2017 inviterte Bærum Næringsråd i samarbeid med Asplan Viak & SmartCity Bærum til frokostmøte med et spennende og fremtidsrettet tema!

Fra <https://smartcitybaerum.net/2017/01/26/klimasmart-naeringsliv-er-det-mulig/>

4.8 Møller Bil konferansen 2017

Møller Bil i samarbeid med SmartCity Bærum gjennomførte en konferanse 25. april 2017, der temaet var: Er vi som bor og lever i Asker og Bærum egentlig klar over hvordan (bil-)livet i bygdene våre kommer til å se ut om 1, 5, eller 10 år? Blir det nesten bare el-biler igjen? Blir det renere luft? Kommer hele borettslaget til å spleise på én bil? Hva får vi igjen for bensin- og dieselbiler når vi skal kvitte oss med dem? Og hva med næringslivet i Asker og Bærum? Er lokale bedrifter forberedt på de enorme endringene som tvinger seg frem som følge av ny teknologi innen mobilitet?

Fra <https://smartcitybaerum.net/2017/03/28/moller-bil-konferansen-2017/>

4.9 Bærums-konferansen 2017

Bærum kommune arrangerte Bærumskonferansen 2017 om morgendagen læring arrangeres mandag 9. januar 2017 kl. 9-15.30. Konferansen belyste hva som skal til for å ruste barn og unge for fremtiden.
Temaet for målgruppen lærere, byråkrater, politikere og næringsliv fra hele landet var:

- Gjør vi de riktige læringsvalgene for barna våre?
- Er foreldrerollen rustet for morgendagens barne- og ungdomskultur?
- Utdanner vi for å mestre og ta del i arbeidslivet?

Blant foredragsholderne er kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen, psykiater Finn Skårderud, Manpower-sjef Målfrid Brath og filosof Henrik Syse. Foredragsholdere bidrar med refleksjoner og erfaringer fra fagmiljøene, politikk, filosofi og næringsliv. I tillegg til plenumssamling, blir det tre sesjoner med tema:

Fra <https://smartcitybaerum.net/2016/11/28/baerumskonferansen/

5 Futurebuilt

Bærum kommune er partner i det tiårige programmet FutureBuilt sammen med Oslo, Asker og Drammen. Bærum har hatt programledelsen i 2015, og vil lede programmet frem til 2018. Prosjekter og aktiviteter i FutureBuiltprogrammet redegjøres i egen rapportering. www.futurebuilt.no

5.1 Organisering

Organisering av FutureBuilt i kommunen for 2015 var: Arthur Wøhni (leder for programstyret i FutureBuilt sentralt) Unni Larsen, prosjektleder for FutureBuilt i Bærum

I tillegg er det etablert en lokal styringsgruppe:

- Jannike Hovland, Kommunasjef (leder styringsgruppen)
- Hanne Høybach, leder byggesak
- Terje Hansen, leder områdeutvikling
- Kjell Seberg, leder regulering
- Ellef Ruud. Lede plan og miljø
- Kristine Hjellup Horne, direktør Bærum kommune eiendom
- Christian Strandenes, veisjef
- Unni Larsen, SmartCity Bærum, prosjektleder

5.2 Futurebuiltprosjekter

5.3 Eikeli skole

Klimagassutslippene fra nybygget til Eikeli skole skal reduseres med minimum 50% i forhold til referansebygg. Det stilles krav om gjennomføring av klimagassanalyser som et verktøy for vurdering av alternative tiltak og løsninger i prosjektet. Klimagassberegninger benyttes sammen med LCC-analyser for å vurdere løsninger i forhold til levetid, økonomi og miljø.

Følgende tiltak skal bidra til reduksjonen:

- Bruk av solceller
- Bruk av klima-effektive materialer som trekonstruksjoner og lavkarbon betong
- Byggeplassen skal drives som fossilfri i anleggsperioden
- Batteripakker som lagrer egenprodusert strøm gjennom døgn og årstid skal testes ut

5.4 Sykkelhoteller i Bærum – Kolsås og Østerås

Det bygges to nye sykkelhoteller i Bærum, ett på Kolsås og ett på Østerås.

Arktitekturkonkurransen er gjennomført sammen med Oslo kommune.

Sykkelhotellene for Kolsås og Østerås skal være nyskapende og godt egnet for visning og profilering.

Sykkelhotellene skal:

- bidra til økt grønn mobilitet ved å tilby sykkelhotell på knutepunktet Kolsås T-banestasjon og bussomstigningsplass
- bidra til bedre tilgjengelighet til/fra stasjonen for alle reisende
- bidra til bedre trygghet for alle reisende ved bedre belysning
- bli et miljøvennlig bygg basert på materialbruk og konstruksjoner som ivaretar prinsippene om «vugge-til-vugge» og muliggjør gjenbruk.
- bidra til en praktisk og estetisk oppgradering av eksisterende område gjennom å tilføre en oppgradert funksjon, med en høy estetisk standard
- skal tilstrebe å gjennomføre som fossilfri byggeplass

Illustrasjon sykkelhotell Kolsås, fra konkurranse FutureBuilt 08.06.2017
Sykkelhotellet på Østerås vil utføres etter de samme designprinsippene

5.5 Kommende prosjekter

I tillegg arbeides med å få med område 9.4 på Fornebu (Obos), og kommunens store utbygging Okensøya, Fornebu. Prosjektet er også en del av forskningsprosjektet Zero Emission Neighbourhood.

6 Ny strategi for SmartCity Bærum i 2018

SmartCity Bærum ble etablert i 2012 som et i utgangspunktet et 5-årig program. Arbeidet med evaluering om evt. nye strategier for videreføring ble startet opp av styret i 2017.